

WYMAGANIA

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje fikcję artystyczną;
- 2) wskazuje cechy baśni, legendy, komiksu i opowiadania;
- 3) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenieśnię i określa ich funkcje;
- 4) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność;
- 5) odróżnia dialog od monologu;
- 6) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater;
- 7) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy;
- 8) określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 9) objaśnia znaczenia dosłowne i niedosłowne tekstu;
- 10) przedstawia swoje odczytanie utworu i je uzasadnia;
- 11) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 12) wskazuje wartości w utworze.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- 2) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne oraz filmy dla dzieci.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknienie);
- 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 3) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi;
- 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia);
- 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe –rozumie ich funkcje i je stosuje;
- 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego;
- 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny;
- 3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- 1) identyfikuje tekst jako komunikat;

- 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- 4) zna i stosuje zasady akcentowania wyrazów.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje reguły pisowni;
- 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki i stylistyka praktyczna.

Uczeń:

- 1) uczestniczy w rozmowie;
- 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list;
- 2) wygłasza tekst z pamięci;
- 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- 4) rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje zachowując zasady etykiety;
- 5) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;

IV. Samokształcenie.

Uczeń:

- 1) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje;
- 2) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych;
- 3) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz *on-line*).

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena celująca

Uczeń:

- ✓ posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia literackiego i językowego, a jego wiedza znacznie wykracza poza program nauczania przewidziany dla klasy IV,
- ✓ bierze udział w wielu konkursach szkolnych i pozaszkolnych, w których osiąga sukcesy zajmując czołowe miejsca,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje najwyższe oceny,
- ✓ swobodnie posługuje się terminologią z zakresu teorii literatury przewidzianą dla klasy IV,
- ✓ jest aktywny na lekcjach, a jego wypowiedzi cechuje dojrzałość oraz twórcze myślenie,
- ✓ wyraża swoje opinie, argumentuje, ocenia zachowanie bohaterów,
- ✓ proponuje oryginalne rozwiązania i nie powiela cudzych pomysłów,
- ✓ jego wypowiedzi pisemne są bezbłędne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- ✓ potrafi samodzielnie wyszukiwać i gromadzić materiały na dany temat,
- ✓ prezentuje bardzo bogaty zasób słownictwa,

- ✓ na wysokim poziomie opanował technikę czytania i bardzo dobrze rozumie treść przeczytanego tekstu,
- ✓ dużo czyta, zwłaszcza spoza kanonu lektur obowiązkowych omawianych na lekcjach,
- ✓ bierze czynny udział w akademiach i uroczystościach szkolnych np. recytuje wiersze,
- ✓ dba o estetykę zeszytu i pisma.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- ✓ opanował pełny zakres umiejętności i wiedzy dotyczącej kształcenia literackiego i językowego określonego programem nauczania dla klasy IV,
- ✓ chętnie bierze udział w szkolnych konkursach polonistycznych,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje oceny bardzo dobre i dobre,
- ✓ posługuje się terminologią z zakresu teorii literatury przewidzianą dla klasy IV,
- ✓ jest aktywny na lekcjach i chętnie wypowiada się na dany temat,
- ✓ jego wypowiedzi pisemne są poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- ✓ potrafi samodzielnie wyszukiwać i gromadzić materiały na dany temat,
- ✓ ma bogate słownictwo,
- ✓ opanował na bardzo dobrym poziomie technikę czytania i bez problemu rozumie treść przeczytanego tekstu,
- ✓ bardzo dobrze zna treść lektur obowiązkowych omawianych na lekcjach,
- ✓ potrafi pięknie recytować dłuższe teksty poetyckie,
- ✓ dba o estetykę zeszytu i pisma.

Ocena dobra

Uczeń:

- ✓ opanował zakres umiejętności i wiedzy określony podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania przewidziane dla klasy IV,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje oceny dobre i dostateczne,
- ✓ zna większość terminów z zakresu teorii literatury przewidzianych dla klasy IV,
- ✓ jego wypowiedzi ustne są poprawne i zrozumiałe,
- ✓ czyta poprawnie stosując właściwe zasady przestankowania,
- ✓ dobrze rozumie treść przeczytanego tekstu,
- ✓ posługuje się zróżnicowanym słownictwem,
- ✓ jego wypowiedzi pisemne zawierają niewiele błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych,
- ✓ dobrze zna treść lektur obowiązkowych omawianych na lekcjach,
- ✓ poprawnie wygłasza teksty na pamięć,
- ✓ dba o estetykę zeszytu i pisma.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- ✓ opanował podstawowy zakres wiedzy i umiejętności określony podstawą programową,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje oceny dostateczne i dopuszczające,
- ✓ jego wypowiedzi ustne są krótkie, ale jasne i zrozumiałe,
- ✓ w pracach pisemnych popełnia wiele błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych, ale nie zaburzają one sensu jego wypowiedzi,
- ✓ czyta wolno, ale zrozumiale stosując większość zasad przestankowania,
- ✓ rozumie większość przeczytanego tekstu,
- ✓ stara się posługiwać zróżnicowanym słownictwem,
- ✓ zna treść przynajmniej dwóch lektur omówionych na lekcjach,
- ✓ potrafi opanować pamięciowo przynajmniej jeden tekst poetycki,
- ✓ właściwie prowadzi zeszyt i stara się dbać o estetykę pisma.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- ✓ częściowo samodzielnie, a częściowo z pomocą nauczyciela opanował zakres umiejętności i wiedzy określony podstawą programową,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje oceny dopuszczające,
- ✓ jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- ✓ wypowiada się ustnie w sposób świadczący o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia,
- ✓ w wypowiedziach pisemnych popełnia bardzo dużo błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych, które jednak nie przekreślają wartości jego pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisania,
- ✓ rozumie część przeczytanego tekstu,
- ✓ potrafi opanować pamięciowo krótki tekst poetycki,
- ✓ prowadzi zeszyt i stara się dbać o czytelność pisma.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- ✓ nie opanował umiejętności i wiedzy określonej w podstawie programowej,
- ✓ jego wypowiedzi ustne są niezrozumiałe i bardzo ubogie w słownictwo,
- ✓ w pracach pisemnych popełnia tak wiele błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych, że są one całkowicie pozbawione sensu i logiki,
- ✓ nie opanował techniki czytania w sposób umożliwiający zrozumienie tekstu,
- ✓ z testów gramatycznych i dyktand otrzymuje oceny niedostateczne i nie podejmuje prób ich poprawienia,
- ✓ nie potrafi opanować pamięciowo krótkiego tekstu poetyckiego,
- ✓ nie prowadzi zeszytu, a jego pismo jest nieczytelne,
- ✓ nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie wykonać zadania o najmniejszym stopniu trudności przewidzianym dla ucznia klasy IV.

OCENIANIE DYKTAND

Ilość błędów rażących	Ocena
0	celujący
1	bardzo dobry
2-3	dobry
4-5	dostateczny
6-7	dopuszczający
8 i więcej	niedostateczny